

Мана района долан джил

Долан джилин зура колхозн селәдин оли әмтнә эдл-ахун делгрәлтдн улм ик, чинртә иргч өгчәнә. Тегәд, мана района күч-көлсчир цугсоветск оли әмтнлә хамдан Н. С. Хрущевин докладин тезисмүдиг таасдж дөмьнджәнә.

Мана районд долан джилә зуран толгчн — селәнә эдл-ахун цуг культурин гарцинь өөдлүлгн болджана. Эн чинртә төриг диилвртә күцәхд манд цуг эв-аргь, дамшлт чигн бәәнә. Эн джил, дундлад тоолхла, район гектар болгънас 20, 5 центнер буудя авад, 3 сай шаху пуд буудя государствд орулдж өгв.

Егорлыкас барун талагшан ус орулх каналар Кубань голин усн ордж ирхлә, мана колхозмудт болн совхозмудт 2 миньгь шаху гектар газрт темс тәрх эв-аргь учраджана, юнъгад гихлә Ик Борънд бәәх 14 миньгь гар гектар газр услдхмн. Усн тогтм царнъгудар ус орулхла, «Победа», Ленинә нертә колхозмуд цуг малдан күрх өвс хадж авч чадхмн. Термет, Сталинә нертә колхозин Бичкн Боргън гидг 2 миньгь шаху гектар газрар бас ус орулдж болхмн.

Ирх долан джилд малин тоог улм икдүлхд, үс, мах, өндг болн ноос гаргългън өөдлүлхд ик оньг өггдджәнә. Эн джил мана районд 220 миньгън толгъа хөн бәәнә, долан джилин әргд 300 миньгън толгъа күрч өсхмн, хөн болгънас 6—6,5 килограмм ноосн авгдхмн.

383-ч совхозин цигей тохмта цуг хөбдиг торгън нооста хөбдәр эрк биш сольхмн. Учр ююндв гихлә, цигей тохмта хөд эн совхозд олз уга.

Хөд өсклгънлә хамдн районд шовуд болн махна мал өскх кергтә. Эдл-аху болгън 2—3 үснә фермстә болхмн. Тер төләд эв-аргь чигн бәәнә, юнъгад гихлә, сүүлин хойр-гурвин джилин әргд цуг колхозмудар үкр орулдж хошад болн дөрвәд әрәдтә чолун гермүд тосхгдв. 1959-1965 джимүдт тедн механизировать кердхмн.

Махна мал өсклгънд ик оньг өггдджәнә. Тегәд, хө өскдг **105-ч совхозиг махна эдл-ахунд хүврәх** төр тавгдджәнә. Эн совхозд бәәх цигей тохмта хөд олз уга, эн эдл-ахун газр, идг, усн зуг хальмг тохмта махна мал өскдг зокаста. Дакад болхла эн совхоз дәнә өмн

махна мал өскдг, ик олзта-орута эдл-аху болдг билә.

Мана колхозмуд болн совхозмуд гаха, шову эләдәр өскхмн. Нүүрт йовх малчирин хург одахн болснд райондан 1959 джил 800 миньгън нугъста болх шиидвр авгдв.

Өдгә цагт Манц голин арлмудар чиндгь өскх төр шиндлгдджәнә. Эн эв-аргь кесг зун центнер немр мах болн арс өгх.

1959 джиләс ави әкләд, күч-көлснә джалвиг мөнъгәр өгх төрәр района колхозмудт күүндвр гарчана. «Победа», «Заветы Ильича» болн Ленинә нертә колхозмуд эн джил 10-15 сай арслинь мөнъгнә ору авцхасн, джалвиг мөнъгәр әкддж өгхд белдврин көдлмш кеджәнә.

1959 джил Яшалтинск загъсна заводт загъс давсдг, хатадг болн утдг цехс тосхгдәд, гөлм-урхнә ясгдәд, механизаци олзлгдхмн. Эн завод кемр цуг күчән олзлсн цагт, Манц голин загъсар райог теткн деерән Элстиг болн нань чигн райод теткдж чадхмн.

Районд виноград тәрлгън икдснәс иштә, чагърин завод тосхгдхмн. Эн завод мана колхозмудин

болн совхозмудин ургъцинь эдбод кех. Терүн деер төөсх, черепиц кедг завод тосхх темдлгдджәнә.

Цуг эдл-ахусар күч-көлснә өргмдк икдәд, района күч-көлсчир үр Хрущевин докладин тезисмүдәр күүндвр кегъад таасад, негн мет халунар дөнънәд, өөдән даалгъвр авад, фермсәр болн бригадсар коммунистическ кевәр көдлх болдж үгән өгчәнә. «Заветы Ильича» колхозд үр Березовскин гардджах үснә ферм коммунистическ күч-көлснә ферм нер зүүхин төлә дөрләнд орлцджана.

Күч-көлсчирин өгчәх сән селвгүд болн өдгә цаг күртл әс олзлгдсн эв-аргън олзлад, мана район оли әмтнә эдл-ахун цуг әнъгүдин делгрәлт темдгтә диилвр бәрдж, партин болн правительствин тәвсн төрмүдиг күчәнх лавта.

Б. ШИРИПОВ,

Яшалтинск райисполкомин ахлач.